

Apríl 2018

ČASOPIS PRE ZÁKAZNÍKOV
SKUPINY VEOLIA ENERGIA O TEPLÉ
A TEPELNOM HOSPODÁRSTVE

TERMOINFO

Vážený klienti,

skupina Veolia Energia oslavuje 25. výročie pôsobenia na Slovensku. Od prvej spoločnosti založenej v Senci sa naša skupina počas svojej existencie rozrástla do ďalších 23 miest, v ktorých pôsobí 16 spoločností. Z jedinej spoločnosti tak vznikla skupina, ktorá teplom zásobuje viac ako 80 000 domácností. Za tieto úspechy vďačíme aj vám, našim klientom a obchodným partnerom.

V tomto výročnom čísle časopisu *Termoinfo* vám detailnejšie priblížime históriu skupiny Veolia Energia na Slovensku. Dozviete sa, ako sa vyrába

teplo, a bližšie si predstavíme náročnú a dôležitú úlohu dispečerov. Prečítate si aj o novinkách na našej internetovej stránke a v neposlednom rade vám prinášame sumár činností Nadácie Veolia Slovensko za rok 2017.

Na záver by som sa vám chcel poďakovať za doterajšiu prejavenu dôveru a teším sa na vzájomnú spoluprácu v nadchádzajúcom období.

Peter Dobrý, generálny riaditeľ
Veolia Energia Slovensko, a. s.

Nižšie náklady na kúrenie a teplú vodu? Odpoveďou je DOST

Na zabezpečenie kvality a požadovaných parametrov vykurovania a teplej vody sú v systémoch centrálného zásobovania teplom potrebné aj výmenníkové stanice, nazývané aj odovzdávacie stanice tepla.

Čo je DOST?

DOST, teda domová odovzdávacia stanica tepla, predstavuje modernú výmenníkovú stanicu, ktorá ohrieva vodu vytekajúcu z kohútikov a zabezpečuje teplo v radiátoroch. DOST je umiestnená priamo v budove, kde sa teplo a teplá voda odoberajú, a slúži len pre potreby obyvateľov konkrétneho bytového domu.

Prečo práve DOST?

Hlavným prínosom DOST je schopnosť prispôbiť sa vašim požiadavkám. Vykurovanie je možné spustiť a ukončiť aj mimo vykurovacej sezóny, ktorú určuje slovenská legislatíva. Vďaka DOST môžete mať teplú vodu k dispozícii 24 hodín denne. Technológia DOST umožňuje meranie spotrebovanej tepelnej energie priamo tam, kde sa teplo a teplá voda pripravujú, teda priamo vo vašom bytovom dome (tzv. adresné meranie). Môžete tak **ušetriť až 20 % vašich nákladov na teplo potrebné pre ohrev TUV.**

Kde môže byť umiestnená?

DOST nie je priestorovo náročná (pozri fotografie) a väčšinou sa inštaluje do spoločných častí domu (napr. bývalá práčovňa, kočíkareň atď.). Všetky náklady spojené s inštaláciou, prevádzkou vrátane spotreby elektrickej energie a prípadných opráv hradí Veolia Energia Slovensko.

Zariadenie má vysokú technickú životnosť, bezhlučnú prevádzku a nízku poruchovosť. DOST je bezobslužná, teda diaľkovo ovládaná centrálnym dispečingom Veolie, ktorý ju nepretržite monitoruje.

Vaše otázky o DOST vám radi zodpovedia naši zamestnanci. Ďalšie informácie a kontaktné údaje nájdete na internetovej stránke

www.veoliaenergia.sk/dost

3 VÝHODY:

1

Nezávislosť od ostatných bytových domov

Nastavte si vlastný časový režim dodávky a vlastnú reguláciu tepla a teplej vody. Napríklad dodávku teplej vody budete mať k dispozícii aj 24 hodín denne a vykurovacia sezóna sa začne a ukončí podľa vašich požiadaviek.

2

Adresné meranie spotrebovaného tepla = nižšie náklady

Vaše náklady poklesnú vďaka nižšej spotrebe energie na prípravu tepla a teplej vody, ktorá vďaka DOST prebieha priamo vo vašom bytovom dome, čím sa znižujú straty na tepelných rozvodoch.

3

Údržba, servis, pravidelné revízie, monitoring a riadenie DOST počas celej doby prevádzky zariadenia

Všetky uvedené činnosti pre vás zabezpečí skupina Veolia Energia Slovensko a to bez dodatočných nákladov.

DISPEČERI

sledujú stovky zariadení
a zároveň pomáhajú ľuďom

Dispečing v systémoch centrálného zásobovania teplom je informačné stredisko, ktoré riadi sústavu tepelných a elektrických zdrojov. Informačné systémy nepretržite monitorujú účinnosť tepelných zdrojov, rozvodov, ale aj odovzdávacích staníc tepla. Len v bratislavských mestských častiach Petržalka a Dúbravka dispečeri súbežne sledujú 129 vysokovýkonných kotlov, 18 kogeneračných jednotiek, viac ako 65 km rozvodov na dodávku tepla, 224 odovzdávacích staníc tepla, 1 400 meračov tepla a viac ako 600 vodomerov. Úlohou dispečerov je okrem iného vyhodnocovať informácie zo systému a odovzdať ich ďalším zamestnancom, ktorí vykonávajú údržbu, merania alebo opravy na týchto zariadeniach. Jednou z hlavných zodpovedností dispečingu je v čo najkratšom čase vyriešiť podnety a prípadné sťažnosti, ktoré môžu byť nahlásené správcami bytových domov, ale aj obyvateľmi jednotlivých domácností. Deje sa to v spolupráci s kolegami zo strojnej údržby, z elektroúdržby a so strojníkmi tepelnoenergetických zariadení (TEZ), ktorí pracujú priamo v „teréne“. Tieto podnety sú spracované podľa rovnakých kritérií a postupov. Veolia sa v maximálnej miere snaží vychádzať v ústrety svojim zákazníkom, a preto sú dispečingy dostupné bytovým správcom, ako aj konečným užívateľom nonstop.

Ludia najčastejšie kontaktujú dispečing, pretože im v domácnostiach nekúri radiátor alebo netečie teplá voda. Po preverení situácie priamo v systéme dispečingu je na miesto nahláseného výpadku vyslaný technik. Ak sa však ukáže, že sa problém vyskytol v rozvodoch konkrétneho bytového domu, často je potrebná súčinnosť správcu, ktorý za technický stav rozvodov priamo zodpovedá. Len pre lokalitu Bratislava (MČ Petržalka, Dúbravka, Podunajské Biskupice) sa počet takýchto výjazdov blíži k číslu 700, pričom viac ako dve tretiny z nich sú tzv. neopodstatnené výjazdy, kedy je problém v tepelnotechnických zariadeniach v správe domu.

Dispečeri Veolie musia detailne poznať lokálne tepelnotechnické zariadenia, majú analytické myslenie a v neposlednom rade zmysel pre empatickú komunikáciu. V mnohých situáciách sú vystavení tlaku zo strany zákazníkov (správcovia), konečných užívateľov (domácnosti) a súčasne majú povinnosť dodržiavať striktné interné požiadavky dané firemnou kultúrou a etickým kódexom Veolie.

Telefónne čísla dispečingu nájdete na internetovej stránke www.veoliaenergia.sk/kontakt

O aktuálnych prerušeníach informujeme na našej webstránke

Od začiatku marca 2018 nájdú domácnosti na internetovej stránke www.veoliaenergia.sk aktuálne oznamy nielen o plánovaných odstávkach, ale aj o aktuálnych poruchách v dodávkach tepla a teplej vody. Informácie o aktuálnych poruchách sú momentálne dostupné pre bratislavské mestské časti Petržalka, Dúbravka a Podunajské Biskupice, no v blízkej budúcnosti budú pribúdať ďalšie lokality. V prípade plánovaných odstávok pokrývajú uverejňované informácie všetky mestá a obce v pôsobnosti Veolie.

Návštevníci webu sa najrýchlejšie dostanú k oznamom prostredníctvom dvoch farebných blokov na pravom okraji domácej stránky www.veoliaenergia.sk. Správcovia objektov, ktorých sa to týka, sú súbežne s oznamom na našej internetovej stránke informovaní aj e-mailovou notifikáciou.

Už **25** rokov
sa staráme
o váš tepelný
komfort.

Ďakujeme.

25 **ROKOV**
S VAMI

1993

• Vznik materskej spoločnosti Dalkie v Bratislave s názvom CGC TERMOTECH. V r. 1999 Dalkia vstúpila do C - Termu a 1. 8. 2008 sa zlúčili do jednej spoločnosti. Vstupom do spoločnosti C - Term Dalkia začína prevádzkovať TTZ v Petržalke a Dúbravke. **(1)**

• Vtvorenie prvej filiálky CGC TERMOTECH v Senci. Začiatok prevádzkovania TTZ v Malackách a v Senci.

1996

• Začiatok prevádzkovania TTZ a vznik spoločnosti Dalkia Poprad, predchodcom je CGC - TERMOTECH Poprad. V máji 2016 bola spolupráca s mestom ukončená.

1997

• Začiatok prevádzkovania TTZ a vznik spoločnosti Dalkia Kráľovský Chlmec, predchodcom je CGC TERMOTECH - mesto. Zmluva s mestom nadobudla účinnosť 1. 1. 1998.

1998

• Začiatok prevádzkovania TTZ a vznik spoločnosti Dalkia Senec, predchodcom je CGC TERMOTECH SENEC.

1999

• Akvizícia spoločnosti C - Shop a C - bau, 100 % dcérskych spoločností Dalkie.

2000

• Začiatok prevádzkovania TTZ a vznik spoločnosti Dalkia Vráble. **(4)**

2002

• Predĺženie zmluvy s mestom Kráľovský Chlmec do 31. 12. 2017 (pôvodne do roku 2012).

• Predĺženie zmluvy s mestom Poprad do 31. 12. 2016 (pôvodne do 31. 7. 2011).

2003

• Vznik spoločnosti Dalkia Brezno.

2004

• Prvý ročník Športových hier Dalkia.

2005

• Začiatok prevádzkovania zariadení pre trnavskú PSA Peugeot Citroën. Vznik spoločnosti SLOVEO. **(2)**

2006

• Predĺženie zmluvy s mestom Senec do 31. 12. 2025 (pôvodne do roku 2012).

• Založenie Nadácie Dalkia Slovensko.

2007

• Akvizícia spoločnosti REKOTaK a zmena mena na Dalkia Podunajské Biskupice.

• Akvizícia časti spoločnosti ESPOOL a zmena mena na Dalkia Lučenec.

• Prvý ročník konferencie Centrálne zásobovanie teplom vo vašej mestskej časti, ktorej organizátorom bola Dalkia.

• Podpis zmluvy s mestom Vrbové o nájme nehnuteľností a technologických zariadení s mestom na obdobie 15 rokov.

2008

• Akvizícia spoločnosti Enevia a Teplo a zmena mena na Dalkia Žiar nad Hronom a Dalkia Industry Žiar nad Hronom.

• Akvizícia spoločnosti RSB Brodské – roľnícka spoločnosť Brodské.

1

2

3

História skupiny Veolia vo svete siaha až do roku 1937. Vo francúzskom meste Villiers-Saint-Denis sa „naším“ prvým zákazníkom stala miestna nemocnica, ktorá v mrazivej zime odoberala teplo vyrobené Léonom Dewaillym. Jeho spoločnosť sa rozrástla po celom Francúzsku a neskôr aj po Európe. Dlhodobou pôsobila pod názvom CGC (Com-

pagnie Générale de Chauffe), aby sa v roku 1998 premenovala na Dalkiu a v roku 2015 na Veoliu.

Na Slovensku pôsobí skupina Veolia od roku 1992, a to pod názvom CGC TERMOTECH s.r.o. Prvá filiálka bola založená v roku 1993 v Seneci. V priebehu nasledujúcich rokov pribudli ďalšie mestá, kde Veolia zabezpečuje dodávku tepla a tep-

lej úžitkovej vody. Z jedinej spoločnosti pozostávajúcej zo štyroch zamestnancov sa skupina Veolia Slovensko postupne vypracovala na lídra slovenského teplárenského trhu. V súčasnosti má 16 pobočiek, pôsobí v 24 slovenských mestách a dodáva teplo pre viac ako 80 000 domácností.

2009

- Podpis zmluvy s Trnavským samosprávnym krajom na zabezpečovanie správy budov a technických zariadení do 31. 12. 2018 a prevádzka TTZ v rámci spoločností zriadených Trnavským samosprávnym krajom.
- Akvizícia spoločnosti Raden v Košiciach a zmena mena na Dalkia Východné Slovensko.
- Podpis zmluvy o správe budov Digital Park I a Digital Park II.
- Spoločnosť Dalkia Východné Slovensko v mestskej časti Terasa v Košiciach začína vykurovať biomasou Strednú priemyselnú školu hutnícku na Alejovej ulici. Je to prvý kotol na biomasu v meste. (5)

2010

- Uvedenie kotolne na spaľovanie biomasy na sídlisku Lúky v meste Vrábľe do prevádzky a predĺženie zmluvy s mestom Vrábľe do 31. 12. 2035 (pôvodne do 31. 12. 2020).
- Vznik projektu SOLAR Petržalka, ktorý sa zameriava na využitie solárnej energie na vykurovanie a ohrev vody pre 340 bytov v Petržalke.

2011

- Zlúčenie dispečingu v regióne Západ – Dalkia a Dalkia Podunajské Biskupice.
- Spoločnosť Dalkia v Bratislave dostáva prvé elektrické mestské vozidlo Citroën C – Zero.
- Začiatok realizácie projektu Zmena palivovej základne kotla K6 v spoločnosti Dalkia Industry Žiar nad Hronom. (6)

2012

- Prechod na tri pracovné zmeny v spoločnosti Sloveo v súvislosti s výrobou vozidla Peugeot 208.
- Podpísanie zmluvy s VÚC Košice a vznik spoločnosti Dalkia Komfort.
- Predĺženie zmluvy o prenájme s mestom Kráľovský Chlmec.

2013

- Premenenie interného časopisu *Journal* na *Energiemag* na základe zjednotenia interných časopisov v skupine Dalkia po celom svete.
- Predĺženie nájomnej zmluvy s MČ Bratislava-Petržalka na správu tepelného hospodárstva do roku 2039.

2014

- Prvý rok prevádzky kogeneračných jednotiek v Petržalke.
- Začiatok činnosti v Podbrezovej pre Železiarne Podbrezová do 31. 12. 2023.
- Zmena akcionárskej štruktúry spoločnosti vo Francúzsku.

2015

- Zmena obchodných názvov všetkých spoločností v skupine, ako aj názvu nadácie.

 Dalkia » **VEOLIA**

2016

- Získané ocenenie Cogen Europe Recognition Awards za projekt kombinovanej výroby tepla a elektrickej energie prostredníctvom 18 kogeneračných jednotiek v mestskej časti Bratislava-Petržalka.

2017

- Predĺženie kontraktu spoločnosti Sloveo so spoločnosťou PSA Peugeot Citroën.
- Začiatok poskytovania služieb pre nový závod Amazon v Seredi. (3)

2018

- Začiatok poskytovania služieb pre spoločnosť Jaguar Land Rover.

4

5

6

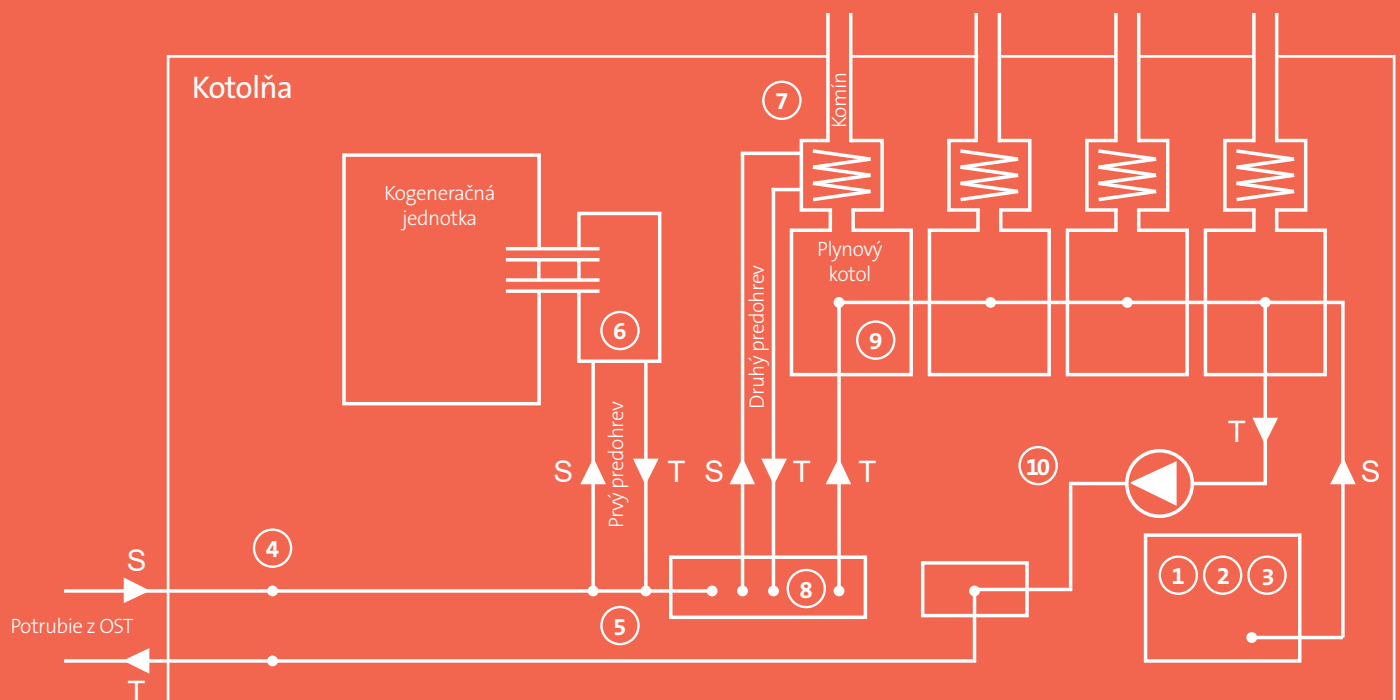
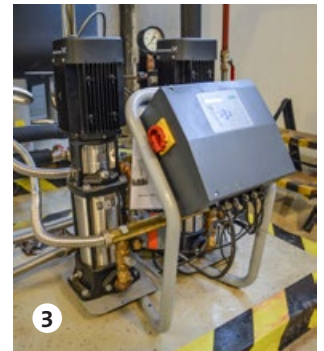

5

AKO SA VYRÁBA TEPLLO?

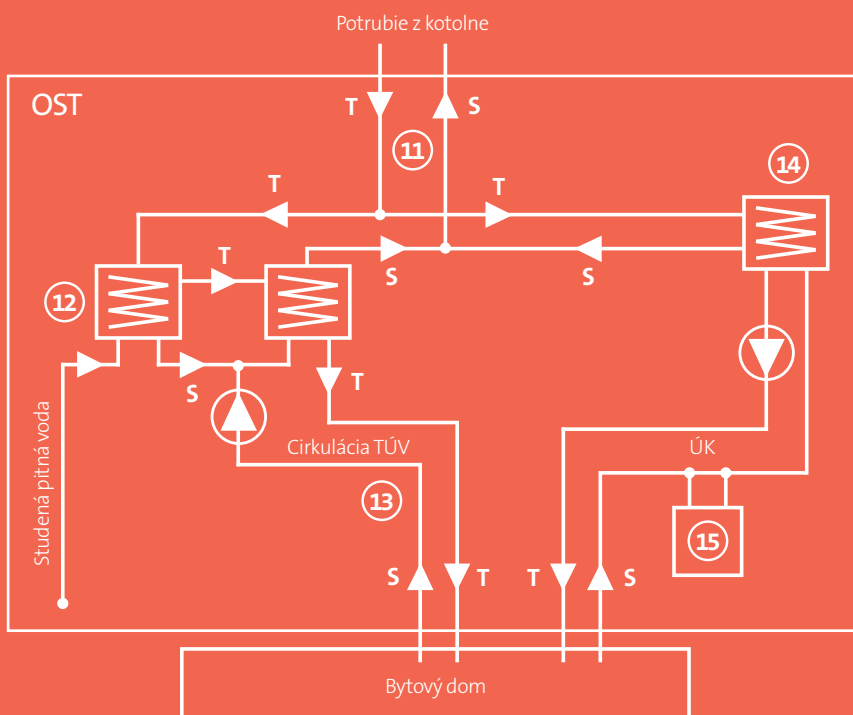
Centrálne zásobovanie teplom je uzavretý systém kotolní, výmenníkových staníc a potrubí. Ohriata a upravená voda z kotolní cirkuluje v celom systéme, ohrieva inú vodu vo výmenníkoch tepla a rozvodmi je privedená do bytových domov. Poďme sa na proces výroby tepla a teplej vody pozrieť podrobne.

1. V prvom kroku výroby tepla prebieha chemická úprava vody určenej na vykurovanie (mechanická filtrácia, úprava tvrdosti), ktorá chráni potrubie a ostatné zariadenia pred koróziou.
2. Upravená voda sa skladuje v zásobníkoch.
3. Riadiaca jednotka dopĺňa chemicky upravenú vodu do kotlov a udržiava tlak v systéme.
4. Vstup a výstup teplotného média (chemicky upravená voda) v kotolni.

5. Pred samotným ohrevom v plynových kotloch putuje vychladnutá voda cez rozdeľovaciu vetvu na predohrev.
6. Prvá fáza predohrevu prebieha v spalinovom a doskovom výmenníku kogeneračnej jednotky (plynový agregát, ktorý vyrába elektrickú energiu, teplo vzniká ako vedľajší produkt).
7. Upravená voda sa predhrieva aj v rekuperátoroch (komíny z plynových kotlov). Využitím tepla zo spalín šetríme energiou a ohrev vody je ekologickejší.
8. Predhriata voda sa vracia do rozdeľovacej vetvy.
9. Finálny ohrev prebieha v plynových kotloch.
10. Obehové čerpadlo tlačí zohriatu a chemicky upravenú vodu z kotolní do odovzdávacích staníc tepla (OST).

11. Potrubie z obrázka č. 4 a jeho vyústenie v OST
12. V tejto časti OST prebieha ohrev teplej úžitkovej vody (TÚV). Chemicky upravená voda ohrieva cez výmenník studenú pitnú vodu (čierne potrubie) alebo vychladnutú TÚV. Neodpustená TÚV sa z bytového domu vracia potrubím na opätovný ohrev do OST.
13. Potrubie s ohriatou a vychladnutou vodou smerujúce do bytového domu a späť.
14. Väčší doskový výmenník na prípravu tepla pre ústredné kúrenie (ÚK).
15. Potrubie ÚK a expanzná nádoba. Potrubie s červenou šípkou prenáša teplú vodu do radiátorov.

Legenda:

- Označenie potrubia:
- T → Teplá (predhriata) voda
 - S → Smer toku
 - ← Studená voda
 - Rozdelenie potrubia
 - ☐ Wymenník tepla
 - ⦿ Čerpadlo

**Počas tohto obdobia
nadácia venovala viac
ako 500-tisíc eur
na realizáciu približne
200 projektov po celom
Slovensku.
V roku 2017 podporila
činnosť organizácií alebo
jednotlivcov sumou
vo výške 70 tisíc eur.**

Podpora kultúry

Nadácia Veolia Slovensko sa každoročne podieľa na organizácii kultúrnych podujatí. Počas minulého roka podporila bratislavské Dni Petržalky, Dúbravské hody, ďalej Senecké leto a Medzibrodský kultúrny festival v Kráľovskom Chlmci. Obyvatelia sa mohli tešiť z bohatého hudobného programu, množstva sprievodných atrakcií a zo stánkov s občerstvením. Pre zvedavcov z bratislavských mestských častí boli otvorené dvere v kotolniach Veolie. Návštevníci sa mohli oboznámiť s prípravou tepla a teplej vody. „Aj vďaka vašej spolupráci sa nám podarilo pripraviť pre divákov zaujímavý a pestrý program. Aj touto cestou vám chcem vyjadriť svoju vďaku,“ uviedol Vladimír Bajan, starosta mestskej časti Bratislava-Petržalka.

Work-out ihrisko, hmyzí domček a bylinková záhradka v Petržalke

V rámci komunitného projektu sa vďaka finančnej podpore Nadácie Veolia Slovensko podarilo premeniť zanedbanú plochu v exteriéri školského areálu na Haanovej ulici na priestor s work-out prvkami, s bylinkovou záhradkou, hmyzím domčekom a s altánkom. Objekt poslúži nielen študentom školy, ale aj ľuďom zo susedstva, a zvýši kvalitu života obyvateľov Petržalky. „V mene vedenia školy, študentov a učiteľov by sme sa chceli veľmi pekne poďakovať za dôveru a prejavenu priazeň. Budeme sa tešiť, ak prijmete naše pozvanie a vyskúšate work-out na vlastnej koži,“ povedala Martina Tvrdoňová z Bilingválneho gymnázia C. S. Lewisa.

Breznianski hokejisti

Nadácia Veolia Slovensko dlhodobo podporuje mládežnícke športové kluby. Minulý rok získal finančnú podporu aj hokejový klub v Brezne, konkrétne športové talenty z 5. až 9. ročníka. „Ešte raz vám v mene celého nášho hokejového klubu veľmi pekne ďakujem za vašu každoročnú podporu,“ uviedol Peter Dvorský, prezident Hokejového klubu Brezno, o.z.

Prispeli sme na nákup a opravu krojov

Nadácia vlni podporila aj folklórny súbor Hron zo Žiaru nad Hronom. V súčasnosti má súbor tanečnú, spevácku a hudobnú zložku, ktoré majú dokopy viac ako 40 členov (od 13 rokov až do dôchodkového veku). V novembri 2017 oslávili 60 rokov existencie galaprogramom Korene... tu sme ich zapustili. Vďaka finančnému príspevku si členovia súboru mohli zabezpečiť nákup nových a opravu starých krojov a krojových súčastí.

Nová zvonkohra a pexeso v lučeneckom parku

Súčasťou revitalizácie Mestského parku v Lučenci bolo i vybudovanie náučného chodníka. Aj vďaka finančnému príspevku z nadácie koncom novembra 2017 pribudli dve nové stanovišťa – zvonkohra a pexeso. Pri tvorbe jednotlivých stanovišť sa samospráva inšpirovala inými projektmi vo svete, ale aj detskou fantáziou. Podľa slov primátorky mesta Lučenec Alexandry Pivkovej by sa náučný chodník v budúcnosti mohol postupne rozširovať o ďalšie zaujímavé stanovišťa v závislosti od úspešnosti nových projektov a získania finančných prostriedkov.

Jarné sústreďenie pre deti na Krahuliach

Šiesty ročník projektu pre nadané deti zo sociálne znevýhodneného prostredia Na palube jednorozča úspešne odštartoval jarným sústreďením na Krahuliach pri Kremnici. Zúčastnilo sa na ňom 20 detí. Počas sústreďenia navštívili

Kremnicu, najstaršiu fungujúcu mincovňu na svete aj úpravňu vody Pod čerešňou, kde sa dozvedeli, akú cestu musí prejsť voda, kým sa dostane do vodovodných kohútikov. Jarné sústreďenie sa konalo aj vďaka finančnej pomoci Nadácie Veolia Slovensko.

„Milí priatelia, ešte raz veľká vďaka!!! Práve vďaka finančnej podpore dostali deti, účastníci projektu, možnosť a šancu na zmenu, respektíve skvalitnenie svojho života,“ povedal Marcel Nemeč z občianskeho združenia MoonlightCamp.

5 teplákmí na večné časy a nikdy inak

Tak znie motto Teplákového bálu, ktorý tradične organizujú členovia kapely Lojzo. Tento rok si kapela pripomenula 35. narodeniny a v tomto duchu sa niesla aj zábava na Teplákovom bále, ktorý finančne podporila aj Nadácia Veolia Slovensko. Členovia kapely Lojzo okrem bálu organizujú aj celoslovenskú prehliadku humornej hudobnej a literárnej tvorby pod názvom Petržalská baretka, na ktorej hľadajú im podobné hudobné talenty.

„Samozrejme, aj s vašou podporou sa akcia vydarila a návštevníci odchádzali spokojní. Nepatrí sa veľmi sa chváliť, ale skalní návštevníci konštatovali, že to bol jeden z najlepších Teplákových bálů a Petržalská baretka bola príjemným spretrením podujatia. Ešte raz ďakujeme a boli by sme radi, ak by sme mohli spolupracovať aj v budúcnosti,“ dodal Tomáš Fabor, člen skupiny Lojzo.

